

Postup při podání žádosti o náhradu újmy způsobené povinným očkováním podle zákona č. 116/2020 Sb., o náhradě újmy způsobené povinným očkováním

Základní předpoklady pro podání žádosti

1. Došlo k újmě na zdraví v důsledku povinného očkování.

Povinným očkováním se rozumí pravidelné, zvláštní nebo mimořádné očkování ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví a vyhlášky o očkování proti infekčním nemocem:

- a) pravidelné očkování proti tuberkulóze, proti záškrtu, tetanu, dávivému kašli, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae b*, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě B, proti spalničkám, zarděnkám a příušnicím, proti pneumokokovým nákazám a proti virové hepatitidě B,
 - b) zvláštní očkování proti virové hepatitidě A a virové hepatitidě B a proti vzteklině,
 - c) mimořádné očkování, kterým se rozumí očkování fyzických osob k prevenci infekcí v mimořádných situacích,
- a to jak formou sdružené očkovací látky do jedné dávky (vakcína), tak očkovací látky rozložené do více dávek.

Náhrada újmy podle tohoto zákona se tak nevztahuje na důsledky očkování provedeného na základě dobrovolného rozhodnutí očkovaného, a to ani v případě, že je takové očkování hrazeno ze systému veřejného zdravotního pojištění.

2. Újma na zdraví musí spočívat ve zvlášť závažném ublížení na zdraví očkovaného.

Nárok na úhradu újmy tak nevzniká například u krátkodobých mírných zdravotních obtíží jako je horečka, alergická kožní reakce apod.

3. Nedošlo k promlčení nároku podle občanského zákoníku („OZ“).

Subjektivní promlčecí lhůta trvá podle § 629 OZ tři roky a běží od okamžiku, kdy mohlo být právo uplatněno poprvé, tj. kdy se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro zahájení promlčecí lhůty, resp. kdy se o nich mohla dozvědět.

4. Existují důkazy, že újma vznikla v důsledku povinného očkování.

Jde-li o následky uvedené v prováděcí vyhlášce o stanovení následků povinného očkování spočívajících v újmě na zdraví, u kterých je na základě odborného medicínského poznání pravděpodobné, že nastanou, a době, ve které tyto následky po provedení daného povinného očkování nastanou, uplatní se vyvratitelná domněnka příčinné souvislosti a není třeba dále příčinnou souvislost dokládat (*příslušná vyhláška ještě nebyla vydána*). V opačném případě dochází ke standardnímu prokazování příčinné souvislosti, že k zvláště závažnému ublížení na zdraví očkovaného došlo v důsledku povinného očkování.

Oprávněné osoby

Komu a jaká náhrada újmy se hradí:

- a) **očkovanému** za vytrpěné bolesti, ztrátu na výdělku a ztížení společenského uplatnění
- b) **tomu, kdo vynaložil účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví očkovaného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost**, tyto náklady, a to pouze společně s náhradou podle písmene a)
- c) **osobě blízké očkovanému za duševní útrapy**, a to v případě, že dojde následkem povinného očkování k usmrcení, jakož i v případě, že dojde k zvláště závažnému ublížení na zdraví očkovaného

Náležitosti žádosti

1. Žádost podávaná Ministerstvu zdravotnictví obsahuje:

- a) jméno, datum narození a adresu místa trvalého pobytu očkovaného,
- b) název zdravotní pojišťovny, u které je očkováný zdravotně pojištěn,
- c) popis příčin vzniku újmy a uvedení rozsahu újmy, zejména kdo a kdy očkovací látku podal, jaká újma očkovanému vznikla, kdy se objevily následky daného povinného očkování, jak se projevovaly, jak dlouho trvaly nebo zda stále trvají,
- d) označení vybrané očkovací látky, jejímž použitím újma podle poznatků očkovaného vznikla, a
- e) požadovanou výši náhrady újmy.

2. Přílohy žádosti

- a) Žadatel (očkováný nebo osoba mu blízká žádající o náhradu duševních útrap) k žádosti přiloží dokumenty potřebné pro posouzení práva na náhradu újmy, a to zejména lékařské zprávy poskytovatelů zdravotních služeb o poskytování zdravotních služeb očkovanému, které prokazují právo očkovaného na náhradu újmy (např. doložení lékařské zprávy ze dne očkování, odborných nebo znaleckých posudků).

- b) Žadatel může dále pro účely posouzení jeho práva na náhradu újmy udělit Ministerstvu zdravotnictví souhlas s nahlížením do zdravotnické dokumentace očkovaného vedené poskytovatelem zdravotních služeb a s pořizováním výpisů nebo kopií této zdravotnické dokumentace.

Postup Ministerstva zdravotnictví po podání žádosti

1. Ministerstvo zdravotnictví vyrozumí neprodleně podatele o tom, že obdrželo uplatněný nárok, který odbor a která osoba jej vyřizuje.
2. V případě, že žádost trpí vadami nebo nedostatky co do povinných náležitostí nebo příloh, bude současně podatel vyzván k odstranění vad podání nebo k jeho doplnění.
3. Ve složitých věcech může Ministerstvo zdravotnictví ustavit nezávislou odbornou komisi, která případ posoudí.
4. Shledá-li Ministerstvo zdravotnictví nárok důvodným nebo zčásti důvodným, sdělí tuto skutečnost podateli a vyplatí ve stanovené lhůtě požadovanou výši náhrady nebo prokázanou výši náhrady.
5. Neshledá-li Ministerstvo zdravotnictví nárok důvodným, sdělí tuto skutečnost podateli s odůvodněním svého závěru.

Nezávislá odborná komise

1. K posouzení složitých věcí může Ministerstvo zdravotnictví ustavit nezávislou odbornou komisi.
2. Členy nezávislé odborné komise jsou vždy:
 - a) zástupce ministerstva; zástupce ministerstva, který je vždy zdravotnickým pracovníkem, je současně předsedou komise a řídí její činnost,
 - b) nejméně 2 zdravotničtí pracovníci se způsobilostí k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru zdravotní péče,
 - c) osoba, která získala vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva.

Členové nezávislé odborné komise případ posuzují na základě znalosti příslušné zdravotnické dokumentace a o svém jednání pořizují zápis, který se předává Ministerstvu zdravotnictví.

Členové nezávislé odborné komise musí být nepodjatí ve vztahu k očkovanému a k poskytovateli zdravotních služeb, který očkování provedl.

Výplata náhrady újmy

1. Náhradu újmy vyplatí ministerstvo nejpozději **do 6 měsíců** ode dne, kdy žádost o poskytnutí náhrady újmy byla ministerstvu doručena.

2. V případě žádosti o poskytnutí náhrady újmy, která byla ministerstvu doručena v prvních 6 měsících ode dne nabytí účinnosti zákona, činí lhůta pro zaplacení náhrady újmy **12 měsíců** ode dne, kdy byla ministerstvu žádost o poskytnutí náhrady újmy doručena. Jestliže ministerstvo zčásti nebo zcela požadovanou výši náhrady újmy nepřizná, bez zbytečného odkladu, nejpozději v této lhůtě žadatele o svém závěru vyrozumí.
3. Pokud ministerstvo nevyplatí náhradu újmy v požadované výši ve lhůtě výše uvedené, může se žadatel domáhat náhrady újmy **u civilního soudu**. Uplatnění práva na náhradu újmy u ministerstva je podmínkou pro případné uplatnění práva na náhradu újmy u soudu.

Dotazy lze zaslat na

email pro@mzcr.cz nebo

zavolat na právní odbor Ministerstva zdravotnictví

na telefon 224 972 173.